

Найбільш загальним, на нашу думку, вважаємо наступні визначення понять «управління» та «розвиток».

Управління - вплив на процес, об'єкт чи систему для збереження їхньої стійкості або переведення з одного стану в інший відповідно до визначених цілей [1].

Розвиток - це процес, який ґрунтується на результатах науково, технічного досягнення, що сприяє розвитку виробничих сил та задоволення потреб суспільства у товарах вищої якості. Процес розвитку безпосередньо пов'язаний із зростанням міри ефективності, покращенням бізнес-процесів чи управління ними, в результаті чого досягнутий кількісний чи якісний приріст корисного результату порівняно з попередній рівнем [2].

Поняття «економічний розвиток» автори у більшості випадків розглядаються на макрорівні. С. Мочерний визначає економічний розвиток як незворотні, закономірні зміни технологічного способу виробництва (спосіб виробництва, що базується на техніко-економічному поєднанні речових і особистіших факторів виробництва, комплексні техніко-технологічних відносин між речовими елементами продуктивних сил і системі техніко-економічних відносин [3]).

Основні аспекти розвитку підприємства: 1) технічний (науково-технічний) розвиток — спрямований на вдосконалення якості продукції, технології, послуг за рахунок впровадження техніко-технічних нововведень; 2) ринковий розвиток - полягає в розширенні сфери споживачів, збільшенні частки ринку тощо; 3) організаційний розвиток — зорієнтований на розвиток окремого працівника, групи, вдосконалення системи та процесів управління тощо [4].

Кожна держава повинна сприяти економічному розвитку підприємств, що дасть змогу знизити показники безробіття та інші негативні явища ринкової економіки.

Література

1. Гавриліттин Б. Д. Економічна енциклопедія у трьох томах. — К.: Видавничий центр «Академія», 2002. С. 371.
2. Афанасьев Н. В., Рогожин В. Д., Рудька В. И. Управление развитием предприятия: Монография. - Х.: ИД «ИНЖЗК», 2002. - 184 с.
3. Економічна енциклопедія: У 3-х томах. Т.3 [ред.-упоряд. С. В. Мочерний] - К.: Видавничий центр «Академія»,
4. Пашенко О. П. Стратегічне управління розвитком підприємства / О. П. Пашенко // Вісник Хмельницького наці опального університету. Економічні науки. - 2011, № 2, Т. 2, - С. 99 - 100.
5. Раєвнева О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізм, моделі: [монографія] / Раєвнева О. В. - Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006. -496 с.
6. Василенко В. О. Стратегічне управління: [навч. посібник] / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. - К. : ЦУЛ, 2003. - 396 с.

1 Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: [графі*] / Пономаренко В. С, Тридід О.М., Кизим М.О. - Х. : Видавничий ім «ІНЖЕК», 2003. -328 с.

Кривенко Лариса Володимирівна, д.е.н., професор
Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України», Україна
Кривенко Сергій Володимирович, к.е.н., доцент
Полтавський інститут бізнесу Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Ю. Бугая, Україна

ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: КЛЮЧОВИЙ ОРІЄНТИР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Однією з актуальних і складних проблем розвитку інноваційних процесів в регіонах є формування сучасної ефективної інноваційної стратегії, найважливішим завданням якої є активізація інноваційної діяльності та створення цілісної системи її фінансового забезпечення. Стратегічно необхідно орієнтуватися на той ресурс, який нині є пріоритетним для регіонів і який забезпечує їм стабільний поступальний розвиток. І таким ресурсом є людина-творець - джерело інноваційного розвитку регіону, яке потребує постійного інвестиційного вливання.

Основа інноваційної стратегії складає модель інноваційного розвитку регіонів. Вона є головним фактором, який виводить регіон на передові рубежі наукового та соціально-економічного прогресу. У такій моделі роль основного джерела економічного розвитку регіону відіграють наукові досягнення і їх технологічне втілення, які дають можливість, насамперед, підвищити конкурентоспроможність регіону, гарантувати йому економічну безпеку, гідне місце на міжнародних ринках. Модель інноваційного розвитку передбачає також реалізацію такої його стратегії, яка спрямована на освоєння у виробництві і просування на ринок технологічних і організаційно-управлінських інновацій.

Головною метою регіону є використання новітніх досягнень і інформаційно-комунікаційних технологій для створення технологічних інновацій, конвертації їх в нові товари і послуги. Однак, інноваційна діяльність, що застосовує та реалізація масштабних науково-технічних проектів, не стала і пріоритетом розвитку підприємств. Великі компанії порівняно недавно приступили до формування інноваційних стратегій, лише одиниці при цьому позиціонуються як стратегічні новатори. Зарубіжні компанії розвивають науку і технологію в окремих галузях і виробництвах. В регіонах України однією із проблем, яка гальмує трансфер технологій і зростання інноваційного розвитку, є низький попит на НДДКР з боку промисловості.

Ефективна політика економічного розвитку регіону вимагає застосування Методології технологічного прогнозування, орієнтованої на пошук нових

можливостей господарського розвитку па основі активізації наявних і створення нових конкурентних переваг. При цьому алгоритм розробки технологічного прогнозу та економічної стратегії на середньосрокову перспективу повинен містити: 1) аналіз наявних можливостей подолання відставання розвитку підприємств на основі впровадження нових технологій, поліпшення організації виробництва і підвищення ефективності ресурсів; 2) розроблення конкретних заходів, необхідних для розв'язання поставлених завдань.

Подальші перетворення в регіонах мають ґрунтуватися на логіці інноваційних реформ, які дадуть можливість не лише обрати більш ефективну методологію регіональної політики, а й забезпечити принципово нові підходи до стратегічного моделювання інноваційного розвитку регіону.

Формування стимулюючої інноваційно-інвестиційної стратегії регіонів, орієнтованої на економічний розвиток, повинне здійснюватися з урахуванням вимог комплексного підходу, який охоплює як елементи загальної політики для створення сприятливого інвестиційного середовища для реалізації інноваційних проектів, так і спеціальних стимулів для інвестування інноваційних технологічних змін.

Світова криза загострила актуальність прискорення інноваційного процесу для компаній і регіонів загалом. Тому дискусії навколо інноваційної стратегії розвитку регіонів нині втілюються у конкретні стратегії компаній, які розраховують на перемогу у конкурентній боротьбі за ринки в посткризовий період.

Щоб подолати кризу, необхідні інноваційні підходи, інноваційні стратегії, інноваційні форми і методи управління, які будуть спонукати і керівництво, і самих робітників здійснювати інвестиції в інновації і людський капітал. Саме така інноваційна політика регіону здатна забезпечити формування й реалізацію стратегії його розвитку *УДК 332. 146.*

Кривчиков А.А.

*аспірант кафедри стратегічного управління економічним розвитком
Донецького національного технічного університету, м. Донецьк, Україна*

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ НА МАШИНОБУДІВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Удосконалення системи управління інноваційним процесом на машинобудівному підприємстві є вкрай актуальним науково-практичним завданням, пов'язаним з такими важливими питаннями, як підвищення конкурентоспроможності національних товаровиробників та зміцнення їх позицій на світовому ринку. Цій проблемі присвячено праці О. Амоши [1], З. Варналія [2], Т. Миронової [3] та інших відомих вчених. Проте проблема є досить складною, багатоаспектною та потребує додаткових досліджень.

Важливим питанням використання системи управління інноваційним процесом на машинобудівному підприємстві є удосконалення механізму -юзр'об^{ки} планів інноваційної діяльності та контролю за їх досягненням. На сьогоднішній день на більшості машинобудівних підприємств такий механізм майже відсутній та плани, у кращому випадку, розробляються у планово-економічних відділах, а система контролю розпорошується між відділами труда та заробітної плати, дослідницькими та досвідно-конструкторськими підрозділами, іншими функціональними службами.

Більш ефективною представляється системна організація управління інноваційним процесом через створення департаменту управління інноваційним процесом, що очолюється відповідним директором, який би безпосередньо підпорядковувався центральному керівнику в рамках існуючої структури управління підприємством.

Головна мета департаменту управління інноваційним процесом - створення соціально-економічних та організаційних умов для ефективного відтворення, розвитку й використання інноваційного потенціалу підприємства, забезпечення впровадження сучасних технологій виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції.

Основними принципами функціонування департаменту повинні бути:

орієнтація підприємства на інноваційний шлях розвитку;

визначення пріоритетів інноваційного розвитку підприємства;

формування методичної та нормативно-регламентуючої бази у сфері інноваційної діяльності підприємства;

забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансової сфери у розвитку інноваційної діяльності;

ефективне використання мотиваційних механізмів для сприяння інноваційній діяльності;

сприяння розвитку внутрішньо корпоративної інноваційної інфраструктури;

інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності.

Основними функціями департаменту є:

визначення і підтримка пріоритетних напрямів інноваційної діяльності підприємства;

визначення переліку найважливіших технічних та організаційних задач, які повинні бути вирішені у плановому періоді;

формування і сприяння реалізації загальнозаводських та цехових інноваційних платтів;

встановлення контрольних орієнтирів для виробничих підрозділів (цехів) T_k функціональних технічних служб (відділів) по зниженню собівартості, M атеріаломісткості, трудомісткості, енергоємності та ін.;

створення нормативно бази та мотиваційного механізму підтримки і стимулювання інноваційної активності персоналу;

захист прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності;

визначення в межах інноваційного бюджету обсягу асигнувань для фінансової підтримки інноваційної діяльності;